

MIESZKAŃCY WALCZĄ ZE SMOGIEM

RELACJA Z PIERWSZEGO DNIA PANELU OBYWATELSKIEGO

Za nami pierwszy dzień Panelu Obywatelskiego dotyczącego zanieczyszczenia powietrza w Lublinie. Spotkań odbędzie się jeszcze pięć, dwa z nich będą edukacyjne, złożone ze spotkań z ekspertami w danej dziedzinie, trzy kolejne będą stanowić część deliberacyjną zakończoną przekazaniem rekomendacji dla miasta.

Na wstępie spotkania wszelkie wątpliwości uczestników rozwiązał Marcin Gerwin, ekspert ds. zrównoważonego rozwoju i partycypacji i jeden z pomysłodawców budżetu obywatelskiego w Polsce. Po wprowadzeniu organizatorzy zaproponowali uczestnikom krótkie warsztaty integracyjne, po których nastąpiło oficjalne otwarcie Panelu Obywatelskiego.

Panelistów powitał Zastępca Prezydenta Miasta Lublin, Artur Szymczyk, który podziękował mieszkańcom i mieszkankom za zainteresowanie się sprawą zanieczyszczenia powietrza i docenił ich chęci udziału w panelu. Prezydent Krzysztof Żuk przekazał swoje powitanie poprzez relacje video.

Pierwszą prelekcję wygłosił Arkadiusz Iwaniuk z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie. Nakreślił w niej diagnozę jakości powietrza w mieście. Wskazał, że w okresie grzewczym znacznie wzrasta ilość pyłów zawieszonych i benzo[a]pirenu w atmosferze. Głównym emitorem zanieczyszczeń jest emisja powierzchniowa pochodząca z palenisk komunalnych, a w dużo mniejszym stopniu region lubelski odczuwa szkodliwą emisję liniową powstającą przy ruchliwych trasach komunikacyjnych. Częste przekraczanie bezpiecznych dla zdrowia norm to domena Lublina, ale też Białej Podlaskiej.

Marta Smal-Chudzik z Wydziału Środowiska opowiedziała o działaniach Urzędu Miasta w zakresie ograniczania smogu. Ważną inicjatywą jest Program Ograniczenia Niskiej Emisji, który m.in. dofinansowuje inwestycje związane z wymianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. Planuje się podłączenie kolejnych części miasta do miejskiej sieci ciepłowniczej. Z wypowiedzi Marty Smal-

Chudzik można było także dowiedzieć się, że Wydział Środowiska Urzędu Miasta Lublin prowadzi akcje edukacyjne skierowane do najmłodszych mieszkańców oraz wyprodukował spot zwiększający świadomość ekologiczną.

Przedstawiciel Polskiego Alarmu Smogowego, Piotr Siergiej zaprezentował dobre praktyki z innych miast oraz przekazał swoje propozycje rozwiązań. Na wzór postawiono m.in. miasto Rybnik, które zrezygnowało z festynu miejskiego na rzecz dofinansowania zmiany starych instalacji grzewczych. Piotr Siergiej zaznaczył, że jego zdaniem, w Polsce mamy za wysoko ustawiony próg alarmowania społeczeństwa o zanieczyszczeniu wpływającym negatywnie na zdrowie. Normy we Francji są o wiele niższe, więc mieszkańcy mają szansę zmniejszyć wpływ szkodliwego oddziaływania i ograniczyć przebywanie na zewnątrz danego dnia. Warszawa i Kraków już zmniejszyły swój próg alarmowania, teraz czas na Lublin.

Jedno z najbardziej zakorkowanych miast w Polsce - taki tytuł niedawno zyskał Lublin. Nic dziwnego, skoro na 1000 mieszkańców przypada tu 600 samochodów. Marta Żakowska z Magazynu Miasta pokazała przykłady jak rozwiązuje się problem uciążliwości ruchu samochodowego w Europie oraz apelowała, aby usprawnić transport publiczny oraz ulepszyć jego infrastrukturę. Inwestycje umożliwiające wypożyczenie samochodu na konkretny czas powodują, że wielu Europejczyków mających dostęp do takiej usługi rezygnuje z własnego auta.

Z wystąpienia dr Dagmary Kociuby, pracownika akademickiego UMCS, dowiedzieliśmy się, że znaczna część miasta nie posiada obecnie planu miejscowego, co grozi zagospodarowaniem uniemożliwiającym napowietrzanie Lublina. Jest to znaczący proces ingerujący w swobodną wymianę powietrza. Ma na niego wpływ kierunek i prędkość wiatru oraz cyrkulacja powietrza, której funkcjonowanie zależne jest od rzeźby terenu, intensywności zabudowy, ustawienia budynków i szerokości głównych arterii wlotowych do miasta. Kliny napowietrzające to nie tylko trasy komunikacyjne, ale także doliny rzeczne, otwarte tereny zieleni, w tym wąwozy. Zabudowywanie ich byłoby tragiczne w skutkach, dlatego tak ważny jest udział mieszkańców w trwających obecnie konsultacjach społecznych do najnowszego studium. Z tego samego powodu błonia pod zamkiem nie powinny być zabudowywane.

Przedstawiciele Straży Miejskiej, Paweł Bakiera i Robert Gogola, udzieli wyczerpujących odpowiedzi na pytania nurtujące mieszkańców. Funkcjonariusze walczą o poszerzenie uprawnień Straży Miejskiej w prawie lokalnym, które umożliwiłyby im skuteczniejsze działania interwencyjne oraz współpracę z innymi organami. Całodobowo dostępny jest numer 986, pod którym każdy może zgłaszać sytuacje do nadzorowania. Mieszkańcy nie mają obowiązku podawać swoich danych osobowych podczas takiego zgłoszenia, a Straż Miejska ma pozwolenie na pobranie próbek z dymu, popiołu czy opału. Na zwiększone

---

zanieczyszczenie ma wpływ nie tylko jakość paliwa i domieszki w nim stosowane, ale także technika palenia, stary piec czy rzadka konserwacja kominów. Informacje o właściwym rozpalaniu pieców można znaleźć na stronie Straży Miejskiej.

Relacja powstała dzięki wsparciu wolontariuszy Panelu Obywatelskiego. Autorką tekstu jest Ania Zmysłowska. Dziękujemy!